

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/ ๒๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร พร้อมกับการเสนอให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและ
ปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๒๖๗๖
ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีการเสนอ
ให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้ง
ในลักษณะองค์กร พร้อมกับการเสนอให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ โดยสำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีประมาณการว่าจะนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕
ซึ่งต่อมา ได้รับการประสานจากสำนักนิติธรรมว่าจะนำเสนอในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕
ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วย
(๑) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร
(๒) พิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เสริมอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และ (๓) พิธีสาร
ว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ เสริมอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร รวม ๓ ฉบับ
ประกอบกับมาตรา ๑๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์การพิจารณา
ความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/
๒๕๕๑ แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้ง
ในลักษณะองค์กร เป็นความตกลงที่ทำขึ้นระหว่างรัฐต่างๆ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีสาระสำคัญ
เป็นการกำหนดให้ประเทศภาคีกำหนดให้การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติหรือ
การกระทำที่มีลักษณะเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายหรือขบวนการเป็นความผิดทางอาญา และกำหนด
มาตรการพิเศษในการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน แสดงถึงความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิด
ผลผูกพันระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นกรณีจำเป็นต้องมีการออกกฎหมายเพื่อให้

การเป็นไปตามอนุสัญญาฯ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

(๒) พิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กฯ เป็นความตกลงที่ทำขึ้นระหว่างรัฐต่างๆ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ประเทศภาคีต้องดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดให้การค้ามนุษย์ตามความหมายในพิธีสารฯ เป็นความผิดทางอาญา การให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองป้องกันเหยื่อจากการค้ามนุษย์ และการให้ความร่วมมือในการส่งกลับเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ฯลฯ แสดงถึงความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่เนื่องจากเป็นกรณีที่มีพระราชบัญญัติป้องกันและปรามปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ รองรับไว้แล้วโดยไม่จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายเพื่อให้การเป็นไปตามพิธีสารฯ กรณีจึงไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

(๓) พิธีสารว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศฯ เป็นความตกลงที่ทำขึ้นระหว่างรัฐต่างๆ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ประเทศภาคีต้องดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดให้การลักลอบผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามคำนิยามที่กำหนดในพิธีสารฯ เป็นความผิดทางอาญา การให้ความร่วมมือเพื่อป้องกันและปรามปรามการลักลอบผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางทะเล โดยกำหนดมาตรการเพื่อเป็นการเสริมหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยทะเล ฯลฯ แสดงถึงความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ และจากการตรวจสอบเบื้องต้น สำนักงานฯ มีความเห็นว่า อาจต้องแก้ไขพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่น การเพิ่มเติมเหตุเพิ่มโทษในกรณีที่ความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานก่อให้เกิดหรือน่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หรือเป็นการประทุษร้ายโดยไร้มนุษยธรรมหรือการย่ำยีศักดิ์ศรี รวมถึงการแสวงประโยชน์จากผู้โยกย้ายถิ่นฐาน จึงอาจเป็นกรณีที่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ตาม โดยที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจสอบพันธกรณีตามพิธีสารฯ ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงสมควรรับฟังความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๐ ต่อ ๓๔๐๖ (นางสาวเกวลีฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๘๔๒๕

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th